

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Josefa Baxy, soudce JUDr. Ivo Pospíšila a soudkyně Mgr. Sylvie Šiškeové v právní věci žalobkyně: **I. L.**, zastoupena Mgr. et Mgr. Janem Siostrzonkem, advokátem se sídlem U Cementárny 1303/16, Ostrava, proti žalovanému: **Krajský úřad Moravskoslezského kraje**, se sídlem 28. října 2771/117, Ostrava, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 7. 2019, č. j. MSK 77082/2019, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 2. 7. 2020, č. j. 22 A 75/2019 – 25,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalobkyně **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalovanému se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci a řízení před krajským soudem

[1] Magistrát města Ostravy (dále jen „správní orgán 1. stupně“) rozhodnutím ze dne 18. 3. 2019, č. j. SMO/135888/19/ÚHAaSŘ/Vlt, zastavil přezkumné řízení ve věci společného souhlasu ze dne 19. 10. 2018 k umístění a povolení stavby „Novostavba rod. domu OPTIMAL 3+1“ na pozemcích parc. č. X a X v katastrálním území H.. Žalobkyně nebyla osobou, jejíž souhlas si byl stavebník povinen opatřit za účelem podání žádosti o vydání společného územního a stavebního souhlasu.

[2] Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně odvolání, které žalovaný v rozhodnutí ze dne 15. 7. 2019, č. j. MSK 77082/2019, zamítl a potvrdil rozhodnutí správního orgánu I. stupně. Žalobkyně nebyla dle žalovaného osobou oprávněnou k podání odvolání.

[3] Rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 18. 3. 2019 však žalovaný rozhodnutím ze dne 11. 9. 2019, č. j. MSK 127599/2019, v přezkumném řízení zrušil a věc vrátil správnímu orgánu I. stupně k novému projednání. Rozhodnutí nabylo právní moci 12. 10. 2019. Podnětem k zahájení přezkumného řízení bylo odvolání žalobkyně proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně.

[4] Žalobkyně proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 7. 2019 podala správní žalobu, kterou krajský soud usnesením ze dne 2. 7. 2020, č. j. 22 A 75/2019 – 25, odmítl, neboť dle § 46 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), odpadl předmět řízení.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[5] Proti rozsudku krajského soudu podala žalobkyně (stěžovatelka) kasační stížnost.

[6] V ní uvádí, že usnesení krajského soudu je výsledkem přepjatého formalismu. Důvody, které vedly žalovaného ke zrušení rozhodnutí správního orgánu I. stupně, jsou čistě formálního charakteru. Ve stručnosti se dají shrnout tak, že pokud správní orgán I. stupně v přezkumném řízení dospěl k závěru, že v přezkoumávaném řízení k porušení právního předpisu nedošlo, má postupovat dle § 97 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, podle kterého se přezkumné řízení zastaví, a usnesení o tom se pouze zaznamenává do spisu. Přezkumný orgán I. stupně tedy nevyhotovuje usnesení o zastavení v písemné formě a nedoručuje je účastníkům řízení, ať už domnělým či skutečným. Tedy tím, že přezkumný správní orgán I. stupně vydal usnesení v písemné formě a následně je doručil účastníkům řízení, dopustil se pochybení, které žalovaný napravil zrušením tohoto usnesení. Žalovaný současně zavázal přezkumný správní orgán svým právním názorem stran následného postupu.

[7] Žalovaný v postupu přezkumného orgánu I. stupně neshledal jiné pochybení, zejména stran námitek stěžovatelky. Toliko potvrdil právní názor správního orgánu I. stupně, že stěžovatelka není účastníkem přezkoumávaného řízení, a současně zavázal přezkumný orgán prvního stupně svým právním názorem stran způsobu rozhodnutí o zastavení přezkumného orgánu. Je tak nepochybné, že samotné přezkumné řízení bylo přezkumným orgánem I. stupně zastaveno, a to aniž by o tom byla stěžovatelka zpravena. Tímto postupem nedošlo k nápravě nezákonností řízení tvrzených stěžovatelkou v odvolání. Přestože došlo ke zrušení rozhodnutí správního orgánu I. stupně, neodpadl předmět řízení.

[8] Rozhodnutím žalovaného ze dne 15. 7. 2019 byla stěžovatelka připravena o poslední možnost procesní obrany proti stavebnímu záměru (společnému souhlasu o umístění a povolení stavby).

[9] Krajský soud se podstatou věci – postavením stěžovatelky ve stavebním řízení – odmítl zabývat, čímž se dopustil přepjatého formalismu a svévole. K tomu žalobkyně cituje nálezy Ústavního soudu ze dne 13. 11. 2012, sp. zn. I. ÚS 563/11, ze dne 20. 1. 2000, sp. zn. III. ÚS 150/99, ze dne 24. 11. 2004, sp. zn. III. ÚS 351/04, ze dne 28. 1. 2004, sp. zn. I. ÚS 546/03, či ze dne 8. 1. 2019, sp. zn. III. ÚS 1336/18. Krajský soud v napadeném usnesení odkázal na rozhodnutí jiných správních soudů, aniž by zdůvodnil přiléhavost skutkových a právních okolností odkazovaných věcí na nyní projednávaný případ.

[10] Správní orgány odňaly stěžovatelce postavení účastníka řízení v přezkumném řízení i v řízení stavebním. Krajský soud si věc ulehčil a namísto věcného posouzení zákonnosti závěrů správních orgánů věc odmítl. Dle stěžovatelky pouhé zrušení prvostupňového rozhodnutí

správního orgánu v přezkumném řízení automaticky a bez dalšího nevede k odpadnutí důvodu pro přezkum rozhodnutí správních orgánů správními soudy.

[11] Stěžovatelka opakovaně zdůrazňuje, že zrušením rozhodnutí správního orgánu I. stupně nedošlo k nápravě vadného posouzení jejího účastenství v přezkumném řízení.

[12] Správní orgány jednaly se stěžovatelkou jako s účastníkem řízení a umožňovaly jí realizaci celé řady procesních účastnických práv, přičemž o tom, že nemá být účastníkem řízení či že jí nesvědčí obdobné postavení (před stavebním úřadem) se stěžovatelka dozvídá až z meritorních rozhodnutí, a to ještě prostřednictvím argumentace, která nemá oporu v zákoně (stavebním zákonu a správním řádu).

[13] Závěrem uvádí, že stavebník v sousedství stěžovatelky realizuje stavební záměry 38 rodinných domů, z toho stavbu a povolení tří z těchto rodinných domů v samostatných řízeních a 35 rodinných domů v jednom řízení o vydání společného územního a stavebního souhlasu. Stěžovatelka je účastnicí řízení o stavbě 35 rodinných domů, není však účastnicí řízení o společném územním a stavebním souhlasu k záměru výstavby jednoho ze tří rodinných domů, který zasahuje do místní komunikace ve vlastnictví statutárního města Ostravy, která bezprostředně sousedí s pozemkem stěžovatelky a nacházejí se zde přípojky jejich sítí. V podstatě tak správní orgány rozhodují ve skutkově totožných věcech odlišně o účastenství stěžovatelky.

[14] Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti plně odkázal na své písemnosti v řízení před krajským soudem a na napadené usnesení krajského soudu.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[15] Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal, zda v daném případě došlo ke splnění podmínek řízení o kasační stížnosti. Ověřil, že stěžovatelka je osobou oprávněnou k podání kasační stížnosti (§ 102 s. ř. s.). V kasační stížnosti, kterou podala včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), uplatňuje přípustné důvody a v řízení je řádně zastoupena advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Soud proto posoudil kasační stížnost v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán jejím rozsahem a uplatněnými stížnostními důvody. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

[16] Kasační stížnost není důvodná.

[17] Dle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. „[n]estanoví-li tento zákon jinak, soud usnesením odmítne návrh, jestliže soud o téže věci již rozhodl nebo o téže věci již řízení u soudu probíhá nebo nejsou-li splněny jiné podmínky řízení a tento nedostatek je neodstranitelný nebo přes výzvu soudu nebyl odstraněn, a nelze proto v řízení pokračovat“.

[18] Obecně platí, že okamžikem zrušení přezkoumávaného správního aktu odpadá předmět řízení a nastává neodstranitelný nedostatek podmínky řízení dle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. (srov. Kühn, Z., Kocourek, T. a kol. *Soudní řád správní. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019, s. 366). Ačkoliv soud rozhoduje zpravidla podle skutkového a právního stavu ke dni vydání napadeného správního aktu, musí tento správní akt existovat po celou dobu soudního řízení, aby bylo o čem rozhodovat.

[19] V projednávané věci došlo ke zrušení rozhodnutí správního orgánu I. stupně, čímž odpadl předmět řízení, a to včetně předmětu odvolacího řízení, které tvoří s řízením před správním orgánem I. stupně celek. Rozhodnutí, jež stěžovatelka označila za nezákonné,

již nemohlo zasáhnout do jejích veřejných subjektivních práv, neboť došlo k jeho zrušení v rámci přezkumného řízení. Odpadl tak předmět řízení i pro navazující soudní řízení.

[20] Sluší se poznamenat, že má-li soud poznatky o tom, že rozhodnutí, jímž byl předmět soudního řízení odklizen (v projednávané věci rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 9. 2019, č. j. MSK 127599/2019), bylo samo napadeno u soudu, je třeba řízení přerušit a vyčkat výsledku tohoto druhého řízení, neboť na něm závisí vyřešení otázky, zda existuje předmět řízení nebo nikoliv (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 9. 2016, č. j. 3 As 253/2015 – 199). Nejednalo by se totiž o neodstranitelný nedostatek podmínek řízení. To se však v řízení před krajským soudem nestalo a nevyplývá to ani ze správního spisu; o této okolnosti se nezmiňuje ani stěžovatelka.

[21] Stěžovatelka, měla-li za to, že rozhodnutí, jímž bylo zrušeno rozhodnutí správního orgánu I. stupně, bylo nezákonné, mohla proti němu podat správní žalobu (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 8. 2016, č. j. 5 As 203/2015 – 141, č. 3454/2016 Sb. NSS). Správní žalobu pak mohla (může) podat i proti rozhodnutí, které správní orgán I. stupně vydá (vydal) po zrušení svého rozhodnutí v přezkumném řízení, má-li za to, že je (měla být) účastníkem řízení.

[22] V projednávané věci odpadl předmět řízení a soud tak již fakticky, pokud by stěžovatelce vyhověl, nemůže tuto nezákonnost napravit, neboť žalobou napadené rozhodnutí již nevyvolává právní účinky (nezasahuje do právní sféry stěžovatelky).

IV. Závěr a náklady řízení

[23] Stěžovatelka se svými námitkami neuspěla. Jelikož Nejvyšší správní soud neshledal důvod pro zrušení napadeného rozhodnutí ani z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.), zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[24] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. za použití § 120 téhož zákona. Stěžovatelka ve věci neměla úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. Žalovanému, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníkovi právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, pak v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. listopadu 2020

JUDr. Josef Baxa
předseda senátu